

# РЕШЕНИЕ

№ 18361

гр. София, 14.05.2026 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, II КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ**, в публично заседание на 17.04.2026 г. в следния състав:

**ПРЕДСЕДАТЕЛ:** Теодора Милева

**ЧЛЕНОВЕ:** Мария Владимирова

Петър Савчев

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **2057** по описа за **2026** година докладвано от съдия Мария Владимирова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 285, ал. 1, вр. с чл. 284 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС).

Образувано е по 2 касационни жалби - касационна жалба от ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ "ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА" против Решение № 35562/29.10.2025 г. по адм. д № 4597/2025 г. по описа на АССГ, в частта, в която е осъдена ГДИН да заплати на Ю. Р. А. обезщетение за неимуществени вреди в размер на 200 лв., както и 80 лв. адвокатско възнаграждение. Втората касационна жалба е депозирана от Ю. Р. А. срещу Решение № 35562/29.10.2025 г. по адм.д № 4597/2025 г. по описа на АССГ, в частта в която се отхвърля иска за неимуществени вреди до пълният предявен размер.

С касационната жалба, подадена от ГДИН, се твърди, че съдът е стигнал до погрешни изводи като не е съобразил действителната фактическа обстановка, установените по делото обстоятелства, както и обективната истина, поради което е постановил едно незаконосъобразно решение. Сочи се, че необосновано и неправилно съдът счита за доказани вредите от момента на приверждането му в наказателна килия на 18.12.2024 г. до извеждането му от нея на 23.12.2024 г. Счита, че съдът едностранно е дал вяра на свидетелските показания на св. А. - майка на ищеца. Посочва, че никъде от доказателствата по делото, вкл., от св. показания на св. д-р Т. и св. М. не се доказва искане от ищеца за среща с лекар или подавана молба за такава среща или заявени оплаквания от ищеца, както и незаконосъобразни действия на надзирател, не е посочена конкретика по

отношение ден или час на някакво събитие. Твърди, че св. А. не е очевидец на случило се, за което свидетелства пред съда. Счита, че по отношение на исковата претенция липсва акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с което да се нарушава чл. 3 от ЗИНЗС, вредоносен резултат, както и причинна връзка между тях. Твърди, че по делото не са събрани доказателства, от които да е видно, че ищецът е претърпял неимуществени вреди и, че тези вреди са в пряка причинно следствена връзка с отмяната на заповед № 187/18.12.2024 г. на началника на ЗО К..Твърди, че съдът е изтъквал както разпоредбите на закона, така и практиката на ЕС, отчитайки възраженията и оплакванията на ищеца за характера на увреждането, но не е съобразил обективно степента и продължителността на причинените страдания и техния интензитет, както и причинно - следствената връзка. Излага подробни аргументи. Моли решението да бъде отменено, като се остави исковата претенция на Ю. Р. А. без уважение. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение за двете съдебни инстанции и прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

С касационната жалба, подадена от Ю. Р. А. се твърди, че решението в обжалваната част е неправилно, постановено в нарушение на материалния закон и при съществени нарушения на съдопроизводствените правила. Твърди, че липсва произнасяне по направеното доказателствено искане за назначаване съдебно-психиатрична експертиза, което счита за съществено процесуално нарушение и което не би могло да бъде санирано в касационното производство, поради което обжалваното съдебно решение следва да бъде отменено и делото да бъде върнато за разглеждане на друг първоинстанционен състав. Счита, че Съда неправилно е приел за недоказани твърденията за лошите битови условия по време на незаконната изолация на ищеца. Твърди, че определеният размер на обезщетението за неимуществени вреди от 200 (двеста) лева е явно несправедливо занижен, а присъдената сума значително отстъпва от стандартите, заложили в практиката на Европейския съд по правата на човека при сходни нарушения. Позовава се на пилотното решение „Н. и други срещу България“ (27.01.2015г.). Излага подробни аргументи. Моли да бъде отменено решението в тази част и се уважи предявеният иск за неимуществени вреди до пълния претендиран размер в едно със законната лихва считано от 22.01.2025 г. до окончателното изплащане. Претендира присъждане на разноски.

По делото е постъпил писмен отговор срещу касационната жалба от страна на Ю. Р. А., в който се излагат съображения, че жалбата е неоснователна и моли да бъде оставена без уважение.

В проведеното съдебно заседание, касаторът Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" и ответник по касационната жалба на Ю. Р. А., се представлява от юрк. Н., която поддържа касационната жалба на ГДИН и оспорва касационната жалба на Ю. Р. А., както и отговора. Моли за отмяна на първоинстанционното решение в обжалваната от ГДИН част и за оставяне без уважение исковата претенция като неоснователна. Претендира разноски. Възразява за прекомерност на претендирания адвокатски хонорар.

Ответникът Ю. Р. А. и касатор по касационната жалба на ГДИН, се представлява от адв. П.. Поддържа касационната жалба и оспорва депозираната от административния орган касационна жалба. Поддържа отговора на касационната жалба. Моли за отмяна на обжалваното решение в частта, в която искът е отхвърлен до пълния предявен размер и да постановяване на ново решение, с което иска да бъде уважен. Претендира съдебни разноски за предоставена безплатна правна помощ по чл. 38, ал. 1, т.2 от ЗА, за което представя списък за разноските.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на двете жалби.

Административен съд София - град, II касационен състав, след проверка на оспореното решение във връзка с изложените в жалбата оплаквания, както и по реда на чл. 218, ал. 2 от АПК, намира

за установено следното:

За да постанови оспореното решение, АССГ е установил от фактическа страна, че със заповед № 187 от 17.12.2024 г., издадена от началник сектор ЗО „К.“, на основание чл. 101, т. 7, във вр. с чл. 100, ал.1 и ал. 2, т. 1 и т. 5 от ЗИНЗС, на Ю. Р. А. е наложено дисциплинарно наказание „изолиране в наказателна килия за срок от 5 дни“ за нарушаване на чл. 96, т. 3 и чл.97, т. 1 от ЗИНЗС. Заповедта е оспорена с жалба, вх. № 26944/18.12.2024 г. по описа на АССГ. С протоколно определение от 07.01.2025 г. по адм. дело № 12988/2024 г. по описа на АССГ, II отделение, 25-ти състав, в открито съдебно заседание, съдът е отменил заповед № 187 от 17.12.2024 г., издадена от началник сектор ЗО „К.“, с която на лишения от свобода Ю. Р. А. било наложено наказание „изолиране в наказателна килия“ за срок от 5 /пет/ денонощия.

Въз основа на събраните по делото доказателства първоинстанционният съд е намерил, че от приложеното по делото копие от Книга за изолиране в наказателна килия, ищецът е бил настанен в наказателна килия на 18.12.2024 г. в 15:00 ч. и е бил освободен на 23.12.2024 г. в 13:20 часа с отбелязване в графата за пояснения - „изтърпял“. В сведение с рег. № 5448/04.06.2025 г. изготвено от инспектор СДВР на 1-ва и 6-та групи в Затвора – [населено място] е посочено, че спалните помещения на 1-ва група /зона с повишена сигурност/ са три на брой и са идентични: с квадратура от 8 кв.м. с прозорци, които се отварят за достъп на пряка слънчева светлина и възможност за проветряване. Посочено е, че през зимните месеци помещенията се отопляват с радиатори, както и, че има достъп до изкуствено осветление, което се контролира от настанените в спалните помещения. Помещенията са оборудвани с 2 бр. легла - тип вишки, санитарен възел с клекало и мивка с течеща вода, 1 бр. маса, 1 бр. стол, 1 бр. прозорец с достъп до пряка слънчева светлина и възможност за проветряване. Посочено е, че отделно в групата е налично санитарно помещение с няколко душа и тоалетни, което се ползва от всички по график (понеделник и петък), включително и от настанените в наказателни килии. Лишените от свобода ползват личното си постелъчно бельо, а при липса на такова им се предоставя. Свижданията в 1-ва група са по график – всяка втора и четвърта сряда от месеца. Лишените от свобода, настанени в наказателни килии ползват правото си на престой на открито в рамките на минимума по чл.86, ал.1, т.1 от ЗИНЗС по утвърден график за времето от 07:40 ч. до 09:10 ч. всеки ден. По отношение на хигиенно-битовите условия е посочено, че в 1-ва група има назначени чистач и перач. Чистачът поддържа общите части и отговаря за почистването на помещенията преди настаняване на лишените от свобода. Отделно от горното е посочено, че на настанените лица се предоставят уреди за почистване, но след изрично тяхно искане, като е отбелязано, че липсват данни ищецът да е отправял такова искане към администрацията. В процесния период е посочено, че ищецът е бил настанен в една наказателна килия с друго л.св. лице – Г. А. Г., като липсват данни същият да е отправял молба за настаняване в самостоятелна килия.

Съдът е установил фактическата обстановка въз основа на събраните в хода на административното производство доказателства, от които:

- график за дневния режим и разпределение на времето на настанените на територията на 1-ва група при Затвора – [населено място], осъдени на „доживотен затвор“, настанени по чл.248 и чл.246, изолирани по чл.68 и чл.120 от ЗИНЗС и др., видно от който настанените в наказателни килии ползват престой на открито на каре № 5 за времето от 07:40 ч. до 09:10 ч. всеки ден; на територията на групата има лекар всеки вторник от 11:00 ч. -12:30 ч.; общата баня се ползва в понеделник и петък от 10:00 ч. до 11:00 ч., а свиждането се осъществява всяка първа и трета сряда от месеца в периода от 08:30 ч. до 15:00 ч.

- медицинска справка, рег. № 6617/04.07.2025 г., изготвена от м.ф. Ш. в З. „К.“ към Затвора – [населено място], е посочено, че Ю. Р. А. е търпял присъди от 20.12.2023 г. – 8 месеца и влязла в

сила от 05.08.2024 г. – 6 месеца. Лицето е приведено в З. „К.“ на 04.01.2024 г. и е освободено на 04.02.2025 г. Посочено е, че по време на престоя, л.св. А. не е преглеждан в амбулаторния кабинет на общежитието, не е получавал лекарствена терапия и не е извеждан за консултация във външни лечебни заведения. На 16.07.2024 г. е посочено, че е регистриран положителен уринен тест за метаанфетамини и анфетамини. Към справката е приложено копие от здравния картон на ищеца.

- книга за медицински прегледи на лишени от свобода, видно от която на 18.12.2024 г. Ю. Р. А. е прегледан преди настаняването му в наказателна килия и е отбелязано, че е „Годен за наказателна килия“.

- амбулаторен лист от 19.10.2021 г., издаден от д-р Г. К., видно от който на Ю. Р. А. е поставена основна диагноза F321 „Умерено тежък депресивен период“ въз основа на снети данни от майката на пациента. Предписана е медикаментозна терапия.

- медицинско удостоверение, изх. № 45/28.06.2024 г., издадено от д-р В. С. - психиатър в Амбулатория за психично здраве „Адаптация“, в което е посочено, че Ю. Р. А. е посетил еднократно център „Адаптация“ на 01.10.2020 г. за психиатрична консултация, проведена от д-р Д. К.. Към онзи момент, лицето е било на 19 години, ученик в 12-ти клас. Установен е депресивен синдром и е изписан антидепресант „Т.“. Препоръчано е проследяване от психиатър и последваща психотерапия, каквито не са провеждани.

По делото са разпитани свидетелите Р. К. А. /майка на Ю. Р. А./, М. Ж. М. /служител в затвора „Инспектор социална дейност и възпитателна работа“/ и М. Т. Т. /директор на Медицинския център на затвора, което включва Затвора – [населено място] и общежитията в „К.“ и „К.“/. Съставът на АССГ е кредитирал показанията, тъй като е намерил същите за подробни, последователни, логични и кореспондират със събраните по делото писмени доказателства.

В постановеното решение Съдът е приел, че основателността на предявения иск предполага установяване на наличие на следните материалноправни предпоставки: 1) акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с които се нарушава чл.3 от ЗИНЗС; 2) настъпила неимуществена вреда в правната сфера на ищеца в резултат на нарушението, която се предполага до доказване на противното по силата на оборимата презумпция, въведена с чл.284, ал.5 от ЗИНЗС и 3) причинна връзка между нарушението на чл.3 ЗИНЗС и настъпилия вредоносен резултат. Отговорността на държавата за причинените вреди по чл.284, ал.1 от ЗИНЗС е обективна и освобождава ищеца от тежестта да доказва вина на конкретно длъжностно лице. Обективният ѝ характер означава още, че държавата отговаря за вредите, причинени от нейните органи или длъжностни лица при изпълнение на административната дейност, които са последица от незаконосъобразните им актове, действия или бездействия, без значение дали са виновно причинени.

Първият елемент от фактическия състав на отговорността – незаконосъобразен административен акт, издаден от специализиран орган по изпълнение на наказанията, е безспорно установен – заповед № 187/ 17.12.2024 г., на началника сектор Затворническо общежитие „К.“, с която спрямо ищеца е наложено дисциплинарно наказание „изолиране в наказателна килия за срок от 5 денонощия“, отменена като незаконосъобразна с влязло в протоколно определение от 07.01.2025 г. по адм. дело № 12988/2024 г. по описа на АССГ, II- ро отделение, 25-ти състав. Спрямо ищеца дисциплинарното наказание е наложено с продължителност от 5 денонощия и е изтърпяно, въпреки отменената като незаконосъобразна заповед станала причина за привеждането му в наказателна килия.

По възраженията на Ю. Р. А. относно санитарно-хигиенните условия – жилищната площ, отоплението, осветлението и вентилацията в наказателната килия, съдът е счел същите за неоснователни с оглед на представеното по делото сведение от ответника, рег. № 5448/04.06.2025

г., съдържащата се информация, в което не е оспорена от ищеца в първоинстанционното производство. В сведението е посочено, че спалните помещения на 1-ва група /зона с повишена сигурност/ са три на брой и са идентични: с квадратура от 8 кв.м. с прозорци, които се отварят за достъп на пряка слънчева светлина и възможност за проветряване. През зимните месеци помещенията се отопляват с радиатори и има достъп до изкуствено осветление, което се контролира от настанените в спалните помещения лица. Помещенията са оборудвани с 2 бр. легла - тип вишки, санитарен възел с клекало и мивка с течаща вода, 1 бр. маса, 1 бр. стол, 1 бр. прозорец с достъп до пряка слънчева светлина и възможност за проветряване. Отделно от горното, според свидетелските показания на св. А. – майка на ищеца, същият не е понесъл добре обстановката в затвора от момента на привеждането му „след като влязъл в затвора, ищецът тежко понесъл атмосферата в килиите“. От свидетелските показания се установява също, че предшествашкото настаняване на ищеца в стая, наречена „буфер“ му се отразило много зле - почти спрял да се храни и много отслабнал, а престоят в наказателната килия в затвора – [населено място] била продължение на този процес „там също били много тежки условия - тъмнина, влага, което допринесло до това ищецът да не се хранел добре“. От горното съдът е формирал извод, че дискомфортът от санитарно-хигиенните условия в наказателната килия, описан в исковата молба, е свързан с цялостното усещане на ищеца към килиите в местата за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“, поради което не се установява причинно-следствена връзка между оплакванията по този пункт и състоянието на конкретната килия, в която ищецът е бил настанен през процесния период.

По твърдените вреди, понесени от ищеца вследствие от нарушените му права да упражнява трудова дейност, на свиждания, на хранителни пратки, пари за лични нужди, както и да използва телефон, за да общува с близките си, съдът, след обстоен анализ на събраните по делото писмени и устни доказателства, е счел същите за неоснователни по като съображения са изложени подробно:

По отношение на ограниченото право на упражняване на трудова дейност съдът е приел, че по делото липсват доказателства, а и не са направени твърдения от страна на ищеца, че същият е упражнявал или е искал да упражнява трудова дейност по време на изтърпяване на наказанието си преди привеждането му в наказателна килия, което право да е било ограничено именно от този факт. Ето защо, твърдение за нарушено право, при липса на намерение същото да бъде реализирано от ищеца, няма как да бъде вменено като незаконосъобразно поведение на ответника, от което да се черпи облага под формата на обезщетение. От горното е формирал извод, че не се доказва причинно-следствената връзка между поведението на ответника и твърдяната вреда от страна на ищеца, което води до неоснователност исковата претенция и по този пункт.

По твърденията за понесени вреди от нарушеното право на свиждания, на хранителни пратки, пари за лични нужди, както и от правото да използва телефон за да общува с близките си, съдът е приел същите за неоснователни по следните съображения: по отношение на свижданията и свързаните с тях права на хранителни пратки и пари за лични нужди, видно от приложения по делото График за дневния режим на настанените в 01-ва група при Затвора – [населено място], свиждания са разрешени всяка първа и трета сряда от месеца от 08:30 ч. до 15:00 ч. Ищецът е пребивавал в наказателна килия в 01-ва група на Затвора – [населено място] от 15:00 ч. на 18.12.2024 г. (трета сряда от месеца) до 15:00 ч. на 23.12.2024 г. (понеделник), следователно през процесния период (за дните и часовете, през които ищецът е бил в 01 група на Затвора – [населено място]) не е имал право на свиждане, което да е било нарушено. Относно твърденията за

ограничени телефонни обаждания и липсата на контакт с близките, същите се оборват от свидетелските показания на майката на ищеца, която заявява, че в процесния период се е чувала с ищеца по телефона (два пъти за процесните пет дни), по негова инициатива (той се е обаждал, за да ѝ сподели за условията). Въз основа на горните установявания, неоспорени от страните, съдът приема твърденията за нарушени права, в т.ч. правото на ищеца да упражнява трудова дейност, правото на свиждания, на хранителни пратки, пари за лични нужди, както и да използва телефон, за да общува с близките си, от които да е претърпял вреди, за неоснователни и недоказани.

Независимо от това, твърденията на ищеца за влошено психическо състояние съдът е счел за доказани от момента на привеждането му в наказателна килия на 18.12.2024 г. до извеждането му от нея на 23.12.2024 г., като за останалия период, посочен в исковата молба, а именно датата 17.12.2024 г. и периодът от 23.12.2024 г. до 01.05.2025 г. липсват доказателства за вредно въздействие върху психическото състояние на ищеца. Съставът на АССГ е приел, че между страните не е спорно, а и видно от представената по делото медицинска документация (амб. лист, издаден от д-р Г. К. и медицинско удостоверение от Амбулатория за психично здраве „Адаптация“), Ю. А. е имал „умерено тежък депресивен период“ 2021 г. и е проведено медикаментозно лечение, което е било преустановено. Преустановено е било и проследяването на психическото състояние на ищеца, поради което не е било ясно какво е било същото в процесния период. От свидетелските показания на св. А. съдът е установил, че ищецът е споделил за развити симптоми на паник атаки по време на престоя му в наказателната килия (задушаване, чувството, че всеки момент ще умре и ще му спре сърцето), за които е уведомил надзирателя, но същият не е предприел необходимите действия по уведомяване на дежурните в медицинския център в затворническото помещение. От свидетелските показания на св. Т. /директор на Медицинския център/ се установява, че редът за уведомяване на дежурното медицинско лице е следния: *„лишените от свобода чукат на вратата на килията, надзирателите са длъжни да видят за какво е сигналът и в случай, че имат нужда от лекар да съобщят“*. Според свидетелските показания на св. А., ищецът сподели, че надзирателят се е отнесъл с насмешка спрямо оплакванията му и казал, че престоят в килията ще му помогне да се справи със състоянието, в което се намира. Според съдът надзирателят е бил уведомен от ищеца за влошеното си психическо състояние, но предвид липсата на специални знания и умения в областта на психичното здраве, същият не е счел за нужно да изпълни задължението си да съобщи за оплакването на дежурния лекар. Описаното поведение на надзирателя съставлява незаконосъобразно бездействие. Настъпилата неимуществена вреда в правната сфера на ищеца в резултат на нарушението се предполага до доказване на противното по силата на оборимата презумпция, въведена с чл.284, ал.5 от ЗИНЗС. В конкретния случай, твърдението на ищеца не само не е оборено, но и би могло да се достигне до извод за неговата достоверност, изхождайки от свидетелските показания, данните за психичното състояние на лицето, както и характерните изживявания на лишените от свобода, приведени в наказателна килия, още повече в случай, в който основанийето за наложено дисциплинарно наказание не е безспорно установено, какъвто е настоящият случай, и такова би могло да доведе до страх от неизвестното и чувство на незащитеност, каквито се твърди, че е изпитал ищецът.

Съставът на АССГ е счел за необосновано „предварителното изпълнение“ на наложената дисциплинарна мярка, поради което е счел, че е налице „умишлено

действие, което е причинило /психично/ страдание, освен регламентирани в този закон случаи на употреба на сила, помощни средства или оръжие“. Това не би било така, ако заповедта бе обявена за законосъобразна и приведена в изпълнение след нейното обжалване, надлежно администриране и съдебно произнасяне от компетентния АССГ.

По гореизложените съображения, съдът е счел исковата молба за частично основателна в частта относно твърдените вреди в периода от 18.12.2024 г. - 23.12.2024 г., описани като за дестабилизиране на психическото състояние на ищеца, довело до страх от неизвестното и чувство на незащитеност и е определил размер на дължимото обезщетение в съответствие с чл.52 ЗЗД и при съобразяване на пилотното Решение на ЕСПЧ от 27.01.2015г. по делото „Н. и други срещу България“, съгласно което паричната компенсация като форма на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, не трябва да бъде в неразумен размер в сравнение с присъжданията на справедливо обезщетение, определени от ЕСПЧ по силата на чл.41 от Конвенцията в подобни случаи, като насока в това отношение могат да служат принципите, изложени от ЕСПЧ в пилотното решение, а именно фундаменталния характер на правото на всяко лице да не бъде подлагано на нечовешко или унижително отношение, от една страна, а от друга времето, през което лишеният от свобода е бил поставен в условия на нечовешко и унижително отношение по смисъла на чл.3 ЕКПЧОС, като най-важния фактор за оценка на претърпените вреди. В разглеждания случай съдът като е отчел обстоятелствата, съставляващи проявления на нарушението по чл.3, ал.1 вр. ал.2 ЗИНЗС; периода на исковата претенция /времето, през което ищецът е бил поставен в условия, унижаващи човешкото достойнство/; характера и невисокия интензитет на породените негативни вътрешни изживявания /липса на доказателства за сериозни и трайни увреждания/, възрастта му, обстоятелството, че са нарушени целите по чл. 2, т. 2 и 3 от ЗИНЗС и при прилагане на чл.284, ал.2 ЗИНЗС, е приел, че искът следва да бъде уважен при определяне на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 200 лв., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 02.05.2025 г. до изплащане на сумата. В останалата част до пълния му предявен размер от 1000 лева искът като недоказан е отхвърлен от АССГ.

Решението е валидно, допустимо и правилно, а подадените касационни жалби са неоснователни по следните аргументи:

Решението е постановено след точен и обективен анализ на събраните доказателства, като решаващият състав е изпълнил задължението си в хода на съдебното производство да установи дали е налице основателна претенция за претърпени неимуществени вреди. Приетата от съда фактическа обстановка е напълно изяснена и съответства на събраните по делото писмени и гласни доказателства.

При съвкупната преценка на доказателства съставът на Административен съд - София град е формирал правилен и обоснован извод, че са доказани елементите от фактическия състав на отговорността на държавата по чл. 284-285 вр. чл. 3, ал. 1 и ал. 2 от ЗИНЗС само за периода от 18.12.2024 г. - 23.12.2024 г. като резултат от отменената заповед № 187/ 17.12.2024 г. на началника сектор Затворническо общезитие „К.“.

Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. Нормата поставя изисквания към условията, при които се поставят осъдените лица и установява забрана осъдените и задържаните под стража да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко и

унизително отношение. Основателност на предявения иск предполага кумулативно установяване на материалноправните предпоставки: акт, действие или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с които се нарушава чл. 3 от ЗИНЗС, настъпила неимуществена вреда в правната сфера на ищеца в резултат на нарушението, която се предполага до доказване на противното по силата на оборимата презумпция, въведена с чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС и причинна връзка между нарушението на чл. 3 от ЗИНЗС и настъпилия вредоносен резултат. В случая са налице материалноправните предпоставки:

1) акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с които се нарушава чл.3 от ЗИНЗС – правилно е прието от съставът на АСГГ наличието на тази предпоставка, а именно отменената заповед № 187/ 17.12.2024 г. на началника сектор Затворническо общежитие „К.“, съгласно влязло в сила протоколно определение от 07.01.2025 г. по адм. дело № 12988/2024 г. по описа на АСГГ, II- ро отделение, 25-ти състав;

2) настъпила неимуществена вреда в правната сфера на ищеца в резултат на нарушението, която се предполага до доказване на противното по силата на оборимата презумпция, въведена с чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС – правилно е прието от съставът на АСГГ, че настъпилата неимуществена вреда в правната сфера на ищеца в резултат на нарушението се предполага до доказване на противното по силата на оборимата презумпция, въведена с чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС. В конкретния случай, твърдението на ищеца не само не е оборено, но и би могло да се достигне до извод за неговата достоверност, изхождайки от свидетелските показания, данните за психичното състояние на лицето, както и характерните изживявания на лишените от свобода, приведени в наказателна килия, още повече в случай, в който основанието за наложеното дисциплинарно наказание не е безспорно установено, какъвто е настоящият случай, и такова би могло да доведе до страх от неизвестното и чувство на незащитеност, каквито се твърди, че е изпитал ищецът.

3) причинна връзка между нарушението на чл. 3 ЗИНЗС и настъпилия вредоносен резултат – правилно е прието от състава на АСГГ, че с изпълнението на наложената дисциплинарна мярка, без същата да е била потвърдена от съда е налице „умишлено действие, което е причинило /психично/ страдание, освен регламентирани в този закон случаи на употреба на сила, помощни средства или оръжие“. Това не би било така, ако заповедта бе обявена за законосъобразна и приведена в изпълнение след нейното обжалване, надлежно администриране и съдебно произнасяне от компетентния АСГГ.

Настоящият състав счита, че не са допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила, така както се твърди в касационната жалба, подадена от Ю. Р. А., изразяващи се в пропуск на съда да се произнесе по направеното доказателствено искане за назначаване на съдебно-психиатрична експертиза. В действителност съставът на АСГГ с определение № 21850/25.06.2025г. е посочил, че ще се произнесе след събиране на доказателствата, а в съдебно заседание от 17.07.2025г. е определил, че ще се произнесе след разпита на двамата свидетели. В последното по делото заседание на 02.10.2025г. ищецът Ю. Р. А. не е присъствал и не е изразил поддръжане на искането за експертиза по никакъв начин. Неговият процесуален представител също не се е явил. В молба от 29.09.2025г. е посочил причините за неявяването си, като е представил и списък с разноски и договор за правна защита и съдействие. Същият е имал възможност в тази молба да заяви и дали поддържа все още

искането на експертиза и предвид липсата на такова заявяване и липса на други доказателствени искания от страните, решаващият състав е счел делото за изяснено и е приключил съдебното дирене. Предвид това първоинстанционният съд не е допуснал съществено процесуално нарушение, тъй като страната не е заявила дали поддържа направеното преди това доказателствено искане, а от друга липсват доказателства за периода след 24.12.2024 г. до 01.05.2025 г. за евентуално нарушение на емоционалното състояние на Ю. А. в негативна насока, което да предполага установяването му с експертиза. В подкрепа на това е обстоятелството, че след изтърпяване на неправомерно наложеното му наказание, съгласно отменената заповед, същият не е потърсил медицинска помощ в периода от 24.12.2024 г. до 01.05.2025 г. Поради това искането за експертиза би се явило неоснователно и би следвало да бъде отхвърлено. При условията на липса на доказателствата, посочени по-горе и липсата на поддържане на доказателственото искане за експертиза, то съставът на АССГ не е допуснал съществени нарушения на съдопроизводствените правила и не е лишил ищецът в първоинстанционната фаза от доказване на своите претенции.

В останалата част настоящият състав на АССГ споделя изцяло мотивите изложени в обжалваното съдебно решение по отношение на възраженията на ищеца относно санитарно-хигиенните условия и твърдените вреди, понесени от ищеца вследствие от нарушените му права да упражнява трудова дейност, на свиждания, на хранителни пратки, пари за лични нужди, както и да използва телефон за да общува с близките си, като на основание чл.221, ал.2 от АПК препраща към мотивите на първоинстанционния съд.

По тези съображения решението не страда от пороците релевирани в касационните жалби, поради което, като валидно, допустимо и правилно, следва да бъде оставено в сила, а касационните жалби бъдат отхвърлени като неоснователни.

С оглед изхода на делото разноските за страните са така, както са извършени от тях.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2, предл. първо от АПК, Административен съд – София град, II - ри касационен състав,

#### **РЕШИ:**

**ОСТАВЯ В СИЛА** решение № 35562/29.10.2025 г. по адм.д № 4597/2025 г. по описа на АССГ, I отделение, 21 състав.

Решението е окончателно.

#### **ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

#### **ЧЛЕНОВЕ:**